

20 Yleiskokous
26 Ordinarie stämma

Punainen Risti
Röda Korset

Toimintalinjaus 2027–2029

Hallituksen esitys yleiskokoukselle

Esityslistan kohta 9.1

1 **Toimintalinjaus on yhteinen lupauksemme auttaa ja toimia muutosvoimana**
2 **muuttuvassa maailmassa**

3 Suomen Punainen Risti toimii muutosvoimana epävarmuuden keskellä – läsnä, auttaen ja
4 vaikuttamassa.

5 Inhimillinen ja kestävä tulevaisuus rakentuu yhteisestä suunnasta, vapaaehtoisten
6 toimijuudesta ja yhteisöjen vahvuuksista. Valmius vahvistuu kaikessa
7 tekemisessämme, arjen auttamisesta ennakointiin ja kriiseihin vastaamiseen.

8 Toimintalinjaus 2027–2029 on yhteinen sitoumuksemme toimia rohkeasti, ennakoiden ja
9 yhdessä. Se kokoaa koko järjestön yhteisen suunnan ja keskeiset periaatteet.

10 Toimintalinjaus on aiempaa tiiviimpi ja luonteeltaan strateginen. Se määrittää suunnan ja
11 valinnat, joiden pohjalta toimintaa johdetaan ja toimeenpannaan osana
12 toiminnansuunnittelua. Nopeat ja ennakoimattomat muutokset toimintaympäristössä ja
13 kasvava avun tarve edellyttävät uudenlaista toimintatapaa.

14 Strategisempi toimintalinjaus mahdollistaa joustavamman ja nopeamman toiminnan sekä
15 mahdollistaa paikallisuuden entistä paremman huomioimisen.

16 Suomen Punainen Risti ei vain reagoi muutoksiin vaan rakentaa tulevaisuutta, jossa on
17 enemmän iloa, toivoa ja luottamusta.

18 **Toimintaympäristön muuttuessa uudistumme yhdessä ja rakennamme valmiuksia**
19 **vastata tulevaisuuden avuntarpeisiin.**

20 Maailmassa on käynnissä nopea muutos, joka kasvattaa avun tarpeiden määrää.
21 Yhtäaikaiset kriisit tekevät avun tarpeista monimuotoisempia ja vaikeuttavat niiden
22 ennakoimista. Globaaleja, toisiinsa kietoutuneita riskejä – ilmastonmuutos, luontokato,
23 kestävyysvaje, taloudellinen epävakaus, väestöliikkeet, ääriilikkeet sekä aseellisen konfliktin
24 uhka – ei voi enää tarkastella erillisinä ilmiöinä.

25 Voimme kuitenkin vaikuttaa siihen, miten valmiita olemme kohtaamaan erilaiset kriisit.

26 Meidän on reagoitava muutokseen, joka on parhaillaan käynnissä. Varautumisen ja
27 valmiuden vahvistaminen on koko Punaisen Ristin yhteinen tavoite. Uudistamalla voimme
28 auttaa entistä useampaa ihmistä ja tuoda toivoa haasteiden keskelle. Näin vahvistamme
29 koko yhteiskunnan kykyä kestää kriisejä.

30 Punaisen Ristin perustehtävä säilyy ja toimintatavat uudistuvat.

31 Suomessa elämme geopolitiittisen epävarmuuden, talouden paineiden, väestön ikääntymisen
32 ja moninaistumisen, alueellisen eriytymisen, digitalisaation ja arvopohjan muutosten
33 keskellä. Monien päällekkäisten kriisien myötä etenkin haavoittuvassa asemassa olevien
34 ihmisten tuen tarve kasvaa. Monikriisien yhteisvaikutuksena polarisaatio voimistuu, ja
35 yhteiskunta joutuu yhtä aikaa **varautumaan ja uudistumaan**, sekä vastaamaan muuttuviin
36 avun tarpeisiin.

37 Toimintaympäristön muutokset ja itse keräämämme tieto ohjaavat **keskittymään**
38 **valmiuteen ja varautumiseen** – yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla. Vahvistamme
39 kykyämme reagoida nopeasti ja ennakoivasti muuttuviin avun tarpeisiin. Vastaamme
40 toimintaympäristön muutoksiin ja uusiin mahdollisuuksiin auttaa vahvistamalla
41 muutосkykyämme, hyödyntämällä tietoa, tukemalla paikallista kriisinkestävyyttä,
42 varmistamalla kohtaamisen ja saavutettavuuden sekä toimimalla inhimillisyyden ja
43 luottamuksen rakentajana. Näin varmistamme, että pystymme auttamaan tehokkaasti ja
44 vaikuttavasti myös tulevaisuudessa.

45 **Rakennamme yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä niin**
46 **Suomessa kuin maailmalla**

47 Suomen Punaisen Ristin kansainvälinen toiminta pohjautuu paikallisten
48 kansallisten yhdistysten tukemiseen ja toimintalinjauksen strategiaan tavoitteisiin, joita
49 täsmennetään kansainvälisen avustustoiminnan linjauksessa.

50 Nyt esitettävän toimintalinjauksen lähtökohta on toimeenpanna kansainvälisen Punaisen
51 Ristin ja Punaisen Puolikuun Liiton strategiaa 2030.

52 **Olemme lähellä oleva auttaja.** Vahvistamme yhteisöjen kykyä kohdata kriisejä ja
53 häiriötilanteita. Keräämme tietoa paikallisesti ja toimintamme mukautuu muuttuvaan
54 toimintaympäristöön. Avun saaminen on helppoa ja nopeaa. Vapaaehtoiset ovat
55 auttamistyömme tärkein voimavara ja vapaaehtoiseksi ryhtyminen on sujuvaa.

56 **Olemme vahvempi valmiusjärjestö.** Varmistamme, että apu on järjestelmällistä,
57 skaalautuvaa ja nopeasti saatavilla kaikkialla. Kehitämme vapaaehtoisten osaamista ja
58 yhteistyötä viranomaisten kanssa. Samalla vahvistamme kykyämme ennakoida ja vastata
59 monimutkaisiin kriiseihin.

60 **Olemme humanitaarinen vaikuttaja.** Puolustamme inhimillisyyttä ja turvaamme
61 järjestömme toimintamahdollisuudet. Varmistamme, että riippumattomuutemme sekä
62 mahdollisuudet auttaa ihmisiä säilyvät kaikissa olosuhteissa. Rakennamme kumppanuuksia
63 eri toimijoiden kanssa ja nostamme humanitaariset periaatteet näkyvästi esiin.

64 **Mitä tavoittelemme?**

65 **Strateginen tavoite 1:**

66 **Auttaminen tuo iloa ja vahvistaa yhteisöjä**

67 **Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?**

68 Auttaminen tuo iloa ja vahvistaa yhteisöjen kriisinkestävyyttä. Toimimme koko järjestössä
69 yhteisen toimintamallin mukaisesti ja varmistamme, että yhteisöt ovat kriisinkestäviä.
70 Vapaaehtoiset tuntevat paikalliset avun tarpeet ja ovat läsnä ihmisten arjessa. Paikallinen
71 apu on oikea-aikaista, inhimillistä ja vaikuttavaa.

72 **Suomen Punainen Risti toimii siten, että**

- 73 • Tunnistamme ja löydämme avuntarvitsijat. Apu annetaan nopeasti ja
74 tarkoituksenmukaisesti, joko kasvotusten tai digitaalisesti.
- 75 • Avun ja tuen piiriin on helppo päästä.
- 76 • Paikallisyhteisöjen valmius ja vapaaehtoiset mahdollistavat nopean ja vaikuttavan
77 avun myös kriiseissä.
- 78 • Avun tarpeet ohjaavat ja priorisoivat toimintaamme, jota toteutamme yhteisesti
79 sovittujen periaatteiden mukaisesti koko järjestössä.

80 **Tavoitetilamme vuonna 2029:**

- 81 • Apu käynnistyy aina ilman tarpeetonta viivettä.
- 82 • Paikallisyhteisöjen valmius ja kyky auttaa vahvistavat
83 luottamusta, verkostoja ja yhteistä toimintakykyä.

- 84 • Vapaaehtoistoimintaan on helppo tulla mukaan,
85 ja nuorten vapaaehtoisten määrä kasvaa.
- 86 • Avuntarvitsijat, tukijamme ja sidosryhmämme luottavat meihin
87 ja toimimme vastuullisessa yhteistyössä heidän kanssaan.
- 88 • Kokeilemme ketterästi uusia tapoja toimia ja mukaudumme muuttuviin ja erilaisiin
89 toimintaympäristöihin.

90 **Strateginen tavoite 2:**

91 **Valmiuden ja varautumisen vahvistuminen luo toivoa**

92 **Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?**

93 Yhteiskunnan valmius kohdata kriisejä ja häiriötilanteita on vahva. Valmius syntyy paikallisen
94 toiminnan, osaamisen ja arjen varaan rakentuvan kriisinkestävyiden lisäksi
95 valtakunnallisesta ennakoinnista ja koordinoinnista. Punainen Risti on luotettava ja
96 inhimillinen auttaja, joka osaa ennakoita ja vastata monimutkaisiin kriiseihin myös nopeasti
97 muuttuvissa tilanteissa. Valmius ei ole yksittäinen toiminto vaan koko järjestöä läpileikkaava
98 kyvykkyys.

99 **Suomen Punainen Risti on valmiusjärjestö, joka**

- 100 • On kiinteä osa kansallista valmiutta.
- 101 • Skaalaa ja suuntaa toimintaa nopeasti häiriö- ja kriisitilanteissa.
- 102 • On luotettu kumppani viranomaisten kanssa valtakunnallisesti, alueellisesti ja
103 paikallisesti.
- 104 • Varautuu, ehkäisee ja ennakoii riskejä ja uhkatilanteita osana arkea.
- 105 • Rakentaa valmiuden päivittäisen toiminnan varaan.

106 **Tavoitetilamme vuonna 2029:**

- 107 • Olemme valmiina auttamaan kaikkialla Suomessa
108 ja lunastamme viranomaista tukevan roolimme.
- 109 • 10 000 koulutettua vapaaehtoista, jotta pystymme vastaamaan nopeasti
110 häiriötilanteisiin ja kriiseihin ja varmistamme sen, että kykenemme johtamaan ja
111 organisoimaan laajaa auttamisvalmiutta.
- 112 • 100 000 vapaaehtoista on perehdytetty Punaisen Ristin auttamisvalmiuteen, mikä
113 mahdollistaa toiminnan skaalautumisen.
- 114 • Tarjoamme apua, tukea ja neuvontaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa
115 oleville.
- 116 • Meillä on yhteismitalliset valmiuden prosessit ja suunnitelmat kaikilla tasoilla.
- 117 • Digitaalinen tilannekuva tukee toiminnan koordinoitua
118 ja johtamista.

119 **Strateginen tavoite 3:**

120 **Humanitaarinen vaikuttaminen vahvistaa luottamusta**

121 **Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?**

122 Humanitaaristen periaatteiden näkyväksi tekeminen lisää luottamusta yhteiskunnassa sekä
123 turvaa mahdollisuutemme auttaa myös haastavissa tilanteissa. Rakennamme
124 kumppanuuksia ja varmistamme, että järjestön riippumattomuus ja mahdollisuus auttaa apua
125 tarvitsevia säilyvät kaikissa olosuhteissa.

126 Humanitaarisia periaatteita ovat inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus ja
127 riippumattomuus. Periaatteet ohjaavat yleisesti humanitaarista avustustyötä. Ne sisältyvät
128 myös Punaisen Ristin seitsemään periaatteeseen.

129 **Suomen Punaisen Ristin tehtävänä on**

- 130 • Vahvistaa suojelua, luottamusta ja auttamisen mahdollisuuksia.
- 131 • Vaikuttaa humanitaarisen oikeuden kunnioittamiseen.
- 132 • Vaikuttaa avun tarvitsijoiden ja toimintamme kannalta merkityksellisiin poliittisiin
133 päätöksiin, linjauksiin ja lainsäädäntöön.
- 134 • Toimia humanitaarisena vaikuttajana kaikilla tasoilla paikallisesta kansainväliseen.

135 **Tavoitetilamme vuonna 2029:**

- 136 • Punaisen Ristin erityisasema ja periaatteet tunnetaan yhteiskunnassa.
- 137 • Päätöksenteossa huomioidaan inhimilliset vaikutukset
138 ja humanitaariset periaatteet.
- 139 • Auttamistoiminnan edellytykset turvataan myös silloin,
140 kun humanitaarinen tila on uhattuna.
- 141 • Humanitaarinen vaikuttaminen vahvistaa vapaaehtoisten toimintaedellytyksiä ja
142 mahdollistaa auttamisen arjessa ja kriiseissä.
- 143 • Viranomais- ja kumppanisuhteet kestävät painetilanteet
144 ja järjestön riippumattomuus säilyy.

145 **Näin toimimme saavuttaaksemme strategiset tavoitteemme**

146 **Lupaus avun tarvitsijalle**

147 **Toimintamme vastaa avun tarpeisiin ja apua saa helposti**

148 Punaisen Ristin avun piiriin pääsee helposti, nopeasti ja yhdenvertaisesti. Toimintamme
149 perustuu ajantasaiseen tietoon ja ennakkointiin avun muuttuvista tarpeista. Apu on
150 vaikuttavaa, paikallista ja oikea-aikaista, ja se kohdentuu sinne, missä tarve on suurin.

151 **Käytännössä tämä tarkoittaa, että:**

- 152 • Avun hakeminen on sujuvaa, ja yhteydenotto Punaiseen Ristiin on helppoa.
- 153 • Eri avun muodot muodostavat eheän kokonaisuuden, jota tuetaan
154 digitaalisilla ratkaisuilla. Autamme löytämään oikean avun äärelle.
- 155 • Keräämme ja hyödynnämme paikallista tietoa vastataksemme
156 todellisiin avun tarpeisiin.
- 157 • Yhteisöjen kriisinkestävyys arviointimalli ohjaa resursseja
158 ja toiminnan kehittämistä tunnistettujen tarpeiden pohjalta.
- 159 • Toimintatavat ovat yhtenäiset ja mukautuvat muuttuvaan toimintaympäristöön.

160 **Lupaus vapaaehtoiselle**

161 **Vapaaehtoisena toimiminen on tärkeää, tarpeellista ja innostavaa**

162 Punaisen Ristin auttamistoiminta perustuu merkitykselliseen vapaaehtoisuuteen. Yhtenäinen
163 auttamistoiminta muodostuu vapaaehtoisten monipuolisesta osaamisesta. Vapaaehtoisten
164 jaksamisesta ja toiminnan kestävydestä huolehditaan.

165 **Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että:**

- 166 • Vapaaehtoistoimintaan on helppo tulla mukaan selkeiden
167 ja ensisijaisesti digitaalisten palveluiden kautta.
- 168 • Vapaaehtoistoinnassa on joustavia ja kevyitä osallistumismuotoja, jotka
169 täydentävät vaativampia ja pitkäkestoisempia tehtäviä.
- 170 • Osaamista kehitetään saavutettavasti ja porrastetusti perustasosta jatkotasolle.
171 Vapaaehtoisten johtamisen koulutusta laajennetaan kaikkiin avun muotoihin.
- 172 • Sitoudumme siihen, että vapaaehtoistemme joukko edustaa yhteiskuntamme
173 moninaisuutta. Kutsumme mukaan toimintaan entistä enemmän nuoria, miehiä,
174 maahan muuttaneita ja vammaisia henkilöitä.
- 175 • Järjestön vapaaehtoistoimintaa tukevat käytännöt, prosessit
176 ja toimintamallit ovat selkeitä, toimivia ja yhdenmukaisia.

177 **Lupaus yhteisöille**

178 **Paikallistoiminta on vahvaa ja kumppanuudet toimivia**

179 Punaisen Ristin paikallinen toiminta on vahvaa, kestävä ja vaikuttavaa. Teemme tiivistä
180 yhteistyötä viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa – kumppanuudet ovat
181 olennainen osa paikallista auttamistoimintaa.

182 **Käytännössä tämä tarkoittaa, että:**

- 183 • Tavoitteena ovat kestävät ja toimivat osastot. Tuemme eri toimintaympäristöihin
184 sopivia ratkaisuja sekä osastojen yhdistymisiä yhteisillä kriteereillä, jotta
185 vapaaehtoiset voivat keskittyä auttamiseen ja hallinto kevenee.
- 186 • Kehitämme vaihtoehtoja perinteiselle osastopohjaiselle hallintorakenteelle,
187 jotta toimintaa voidaan joustavasti mukauttaa ja skaalata erilaisiin tilanteisiin.
- 188 • Rakennamme yhteisiä osaamisen ja tuen rakenteita, jotka tarjoavat koulutusta,
189 resursseja ja koordinaatiota. Kehitämme erityisosaamista eri toimintaympäristöihin
190 kuten kaupunkeihin, maaseudulle, rajaseuduille, saaristoihin ja kielivähemmistöjen
191 pariin.
- 192 • Kumppanuudet viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa ovat osa
193 arjen tavoitteellista auttamistoimintaa.

194 **Lupaus yhteiskunnalle**

195 **Mahdollisuutemme auttaa on turvattu kaikissa oloissa**

196 Humanitaariset periaatteet näkyvät koko yhteiskunnassa. Ne ohjaavat kaikkea
197 toimintaamme erityisesti ristiriitaisessa, politisoituneessa tai muuten paineisessa
198 toimintaympäristössä. Näin voimme auttaa kaikissa olosuhteissa.

199 **Käytännössä tämä tarkoittaa, että:**

- 200 • Toimimme johdonmukaisesti humanitaarisen tilan vahvistamiseksi
201 ja tunnistamme sitä kaventavat yhteiskunnalliset olosuhteet ja muutosvoimat.
- 202 • Vaikutamme ennakoivasti päätöksiin, linjauksiin ja tulkintoihin, jotka
203 määrittävät puolueettoman ja riippumattoman auttamistyön edellytyksiä.
- 204 • Lisäämme humanitaaristen periaatteiden ymmärrystä vaikuttamalla,
205 viestimällä ja kouluttamalla.
- 206 • Tuemme päätöksentekoa tuomalla esiin muutoksia avun tarpeissa, haavoittuvuuksia
207 ja auttamisen esteitä.
- 208 • Varmistamme periaatteiden toteutumisen järjestössä koulutuksilla,
209 selkeillä eettisillä ohjeilla sekä puuttamalla epäkohtiin järjestelmällisesti.

210 **Kestävä talous ja tarkoituksenmukainen organisoituminen toiminnan mahdollistajana**

211 **Järjestön talouden suuntaviivat**

212 Järjestön taloudellinen tila on kokonaisuutena vakaa, vaikka toimintaympäristön muutos ja
213 yleinen talouden epävarmuus niin maailmalla kuin Suomessa uhkaavat jatkossa heikentää
214 taloudellisia toimintaedellytyksiä.

215 Järjestön tasapainoista talouskehitystä haastaa päällekkäisten kriisien aiheuttama avun
216 tarpeiden kasvun ja auttamistoiminnan rahoituksen vähentymisen välinen ristiriita. Järjestön
217 tulo-rahoituksen ei odoteta olennaisesti lisääntyvän lähitulevaisuudessa.

218 Keskeisenä keinona tasapainoisen talouskehityksen turvaamisessa korostuu
219 toiminnan painopisteitä koskevat valinnat avun tarpeiden perusteella sekä sisäisten
220 toimintamallien ja -tapojen kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön ja avun tarpeiden
221 muutoksia.

222 Järjestön toiminnan kannalta on välttämätöntä hakea muutosta sellaisista toimintamalleista
223 ja -tavoista, joilla voidaan lisätä järjestön toiminnan vaikuttavuutta ja parantaa
224 kustannustehokkuutta. Yhdenmukaisilla toimintatavoilla, yhteisillä digitaalisilla ratkaisulla ja
225 toimintaa koko järjestön kannalta tarkoituksenmukaisesti organisoimalla voidaan keventää
226 hallinnollista työtä.

227 Järjestön resurssien käyttöä ja taloutta tulee tarkastella kokonaisuutena ja
228 ohjata resurssikäyttöä avun tarpeiden perusteella tukemaan järjestön avustustyön
229 vaikuttavuutta.

230 **Tarkoituksenmukainen ja tehokas järjestö**

231 Järjestön uudistaminen pohjautuu järjestökäsittelyn pohjalta rakennettuihin suuntaviivoihin,
232 jotka ohjaavat kokeilemaan erilaisia rakenteellisia ja toiminnallisia ratkaisuja. Uudistuminen
233 etenee vaiheittain, osallistaen ja huomioiden myös toimintaympäristön muutokset.

234 Yhteisen toiminnan peruseriaate on ykseys. Ykseys luo perustan koko järjestön yhteiselle
235 suunnalle ja mahdollistaa sen, että resursseja voidaan sujuvasti ja oikea-aikaisesti
236 kohdentaa sinne, missä avun tarve on suurin. Henkilöstöä, vapaaehtoisia, osaamista ja
237 tukirakenteita tarkastellaan ja johdetaan yhtenäisenä kokonaisuutena, ei sidottuina
238 järjestöyksikkö- tai aluerajoihin.

239 **Uudistuksen suuntaviivat – Yhteinen suunta, toimintatavat ja resurssien joustava 240 käyttö vaikuttavan auttamisen perustana**

241 **Paikallinen toiminta**

242 **Paikallinen taso** on Punaisen Ristin toiminnan sydän. Auttaminen, vapaaehtoistoiminta ja
243 yhteisöihin juurtuva kriisinkestävyys tapahtuvat osastojen toiminnassa. Samalla
244 paikallistoiminta ei ole yksin vastuussa toimintansa ylläpitämisestä.

245 Paikallinen toiminta ja osastot ovat:

- 246 • **auttamistyön ja valmiuden perusta**
- 247 • vapaaehtoistoiminnan keskus
- 248 • yhteisöjen kriisinkestävyiden vahvistaja

249 Alueellinen ja valtakunnallinen taso toteuttavat osastojen tuen.

250 **Alueellinen tuki**

251 **Alueellinen taso** toimii **toiminnan edellytyksiä vahvistavana ja varmistavana** tasona,
252 jonka tehtävänä on:

- 253 • tukea paikallistoimintaa arjessa
- 254 • vahvistaa vapaaehtoistoimintaa
- 255 • hyödyntää kyvykkyksiä ja resursseja joustavasti
- 256 • yhteensovittaa alueellista yhteistyötä

257 Alueellinen tuki rakennetaan verkostoksi. Se yhdistää osastot, vapaaehtoisryhmät, työn-
258 tekijät ja kumppanit, mahdollistaa liikkuvan tuen ja yhteistyön, sekä skaalautuu tilanteen
259 mukaan.

260 **Valtakunnallinen vastuu**

261 **Valtakunnallinen taso** vastaa siitä, että Suomen Punainen Risti toimii yhtenäisenä ja
262 tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena:

- 263 • strateginen suunta, yhteiset tavoitteet ja priorisointi
- 264 • resurssien ja kyvykkyysien jatkuva arviointi ja kohdentaminen
- 265 • yhteiset järjestelmät, osaamisen kehittäminen ja tukitoiminnot
- 266 • kansallinen ja kansainvälinen kytkentä sekä valtakunnallinen viranomaisyhteistyö

267 Valtakunnallinen taso varmistaa, että järjestö kykenee toimimaan **yhtenäisenä**
268 **kokonaisuutena** myös monimutkaisissa kriiseissä.